

statak ili oštećenje ambalaže na robi, koja po svojoj naravi podleži rasipanju ili oštećenju, ako ona nije upakovana ili je nedovoljno pakovana, kao i rukovanje pošiljaoca ili primaoca, odnosno osoba koje postupaju za pošiljaoca ili primaoca robom kod utovara ili istovara /odlomci b/ i c/ cit. stava 4/. U tom slučaju pretpostavlja se da je šteta nastala iz navedenog uzroka, no imalac prava /u konkretnom slučaju tužitelj kao primalac pošiljke/ može dokazivati da sva šteta, ili dio štete nije nastao zbog ovih okolnosti /član 18, stav 2 Konvencije/.

U ovom slučaju prvostepeni sud smatra utvrdjenim da je tuženikov šofer pri utovaru prigovorio da je ambalaža na predmetnim kadama, koje su po svojoj prirodi podvrgnute oštećenju, bila nedostatna, i da pošiljaočevi radnici na ovo nisu reagirali, nego da su odgovorili da je pakovanje dovoljno. Ovo utvrdjenje prvostepene presude žalbom se ne pobija. S obzirom na to bio je tužitelj iz navedenih razloga dužan dokazati da šteta ili njezin dio nije nastao zbog manjkavog pakovanja predmetnih kada. Tužitelj to nije dokazao niti u toku prvostepenog postupka, a nije takav dokaz dao niti predložio ni u žalbi, već je samo naveo da je tuženikov šofer u ovom slučaju bio dužan otkloniti prijevoz robe, ili tražiti da se nedostatak pakovanja utvrdi u tovarnom listu. Po mišljenju ovoga drugostepenog suda ovo iz navedenih razloga u nazočnom slučaju nije bilo potrebno, nego je bilo dovoljno da tuženikov predstavnik utvrdi i da bez unošenja u prijevoznu ispravu prigovori odnosnim činjenicama, što prvostepeni sud smatra utvrdjenim. Zbog toga ovaj drugostepeni sud smatra ispravnim i utvrdjenje prvostepenog suda, da je u nazočnom slučaju do oštećenja predmetnih kada došlo iz razloga za koje tuženik kao vozar ne odgovara.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 18.IV 1966.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Gabro Badovinac, dr Albert Verona

Prijevoz stvari morem - Vozni red - Brodarova obveza na sklapanje ugovora prema objavljenom voznom redu - Brodar nije dužan nadoknaditi štetu prouzrokovanu neodržavanjem voznog reda, ako nije sklopio ugovor o prijevozu, s kojim se obvezao izvršiti prijevoz - Obveza naknade štete za neodržavanje voznog reda može se, i bez sklopljenog ugovora, temeljiti na pozitivnom propisu ili koncesiji

Tužitelj je naveo da je polovinom rujna 1965.godine prevezao svoj kamion iz Splita u Supetar na otoku Braču trajektom tuženoga. Tužitelj je htio kamion natrag

prevesti istim trajektom, pouzdavajući se u tuženikov vozni red, koji je bio oglašen i vrijedio do zaključno 30.XI 1965.

Međutim nakon što je tužitelj svoj kamion prevezao u Supetar, tuženi je prekinuo trajektnu vezu Split-Supetar i natrag, pa je tužiteljev kamion ostao u Supetru 15 dana neiskorišten. Zato je tužitelj svoj kamion dao da preveze u Split drugi vozar, i to poduzeće "Špediter" Split, a za taj prijevoz platio je st.din. 30.100.-

Tužitelj ne traži naknadu što mu je kamion beskorisno ležao u Supetru, ali traži da mu tuženi naknadi štetu koja se sastoji u plaćanju prijevoza poduzeću "Špediter Split.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu.

U obrazloženju prvostepene presude navedeno je da vozni red koji je tuženik objavio ima pravnu narav generalne ponude, koja tuženika obvezuje za sve vrijeme za koje je prema sadržaju te ponude linija trajekta imala biti u saobraćaju. Zbog toga tuženik za to vrijeme ne može tu svoju ponudu jednostavno opozvati, i zbog toga je tuženik bio dužan uspostaviti saobraćaj u zamjenu, ako je trajekt doista bio u kvaru, pa ga prema tome niti takav kvar ne može ispričati. Zbog toga je tuženik dužan naknaditi tužitelju štetu, koja se sastoji od iznose razlike u vozarini, koji među strankama u pogledu visine nije sporan.

Drugostepeni sud je preinačio presudu prvostepenog suda sa slijedećim obrazloženjem:

U smislu odredaba Zakona o ugovorima o iskorištavanju pomorskih brodova /Sl.1.25/59/ pripadaju strankama prava predviđena u navedenom zakonu tek u slučaju ako je zaključila koji od ugovora predviđenih u tom zakonu. Nesporno je među strankama da tužitelj u ovom slučaju nije zaključio s tuženikom ugovor o prijevozu predmetnog kamiona trajektom na relaciji Supetar-Split, i zbog toga nije mogao steći nikakvog prava koje bi mu pripadalo na temelju takvog ugovora, pa ni pravo na naknadu štete zbog neizvršenja ugovora.

Osim ovoga slučaja tužitelj bi mogao temeljiti svoj nazočni zahtjev samo još na odredjenom propisu, ili na javno-pravnoj obvezi koja bi teretila tuženo poduzeće na temelju koncesije kojom mu je odobreno obavljanje saobraćaja na predmetnoj liniji. U vezi s tim ovaj drugostepeni sud utvrđuje da ne postoji opće obavezni propis po kojem bi tuženik bio dužan održavati predmetnu liniju pod prijetnjom nekih posljedica, odnosno po dužnosti naknade štete strankama u slučaju neodržavanja saobraćaja. Isto tako ne postoji niti propis koji bi obvezao tuženika da drži u pripravnosti rezervni plovni objekt

za slučaj avarije na spornom trajektu. Što se konačno tiče obveza na temelju koncesije nadležnog upravnog organa, to je činjenično pitanje, i tužitelj bi bio dužan dokazivati postojanje i opseg takve obveze. On međutim u toku prvostepenog postupka nije ni utvrdio a još manje dokazao postojanje takve obveze.

Iz navedenih razloga ovaj drugostepeni sud utvrđuje da nije dokazana tuženikova dužnost da naknadi tužitelju utuženi iznos s naslova naknade štete koja mu je nastala prekidom saobraćaja na predmetnoj liniji, koja se održavala trajektom na relaciji Split-Supetar i natrag za vrijeme u kojem je prema objavljenom redu vožnje tuženik trebao saobraćaj održavati.

M.S.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 12.V 1966.

Vijeće: dr Melkior Erak, Gabro Bađovinac, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Vozarova odgovornost - Pregled robe tokom prijevoza - Trajanje putovanja - Ako među strankama nije ugovoren rok isporuke, isporuka se mora izvršiti u primjerenom roku - Primjereni rok iznosi prosječno 40 km na sat, računajući dnevno 16 sati vožnje, i to po autoputu - Ako se prijevoz ne vrši autoputom, prosječna brzina se razmjerno smanjuje - Od roka isporuke treba odbiti vrijeme prekida putovanja zbog carinskog pregleda - Vozar ne odgovara za kvar mesa koji je prouzrokovan nedovoljnim zamrzavanjem prilikom utovara - Ako se sumarnim pregledom mesa na granici ne utvrdi kvar mesa, ne znači da u tom času meso nije bilo pokvareno

Tužitelj-pošiljalac predao je tuženom vozaču na prijevoz u Italiju određenu količinu zaledjenog svježeg mesa. Na granici prilikom carinske kontrole meso nije pokazivalo nikakvih znakova kvara, ali je na odredištu ustanovljeno da je jedan dio robe pokvaren.

Pošiljalac tuži vozača za naknadu štete s obrazloženjem da je kvar nastao radi toga što je vozač zakasnio s isporukom. Vozač naprotiv tvrdi da je uzrok kvaru činjenica što meso prilikom utovara u hladnjaču nije bilo dovoljno zaledjeno.

Prvostepeni sud je odbio tužitelja sa zahtjevom u cijelosti iz razloga jer je nakon provedene rasprave i provedenih dokaza našao da za štetu, koja je tužitelju nastala